

b) Pozůstalosti duchovních.

1. Duchovenstvo katolické: Má-li zákonná posloupnost dědická průchod ohledně pozůstalosti duchovního světského, jest činiti rozdílu, byl-li zemřelý při určitém kostelu ustanoven trvale (biskupí, kanovníci, faráři, obročníci [beneficiatové] lokální kaplani a p.), neb nebyl-li trvale ustanoven (koopera-toři, provisoři, administratoři, kněží při světských úřadech ustanovení a p.). V prvním případě připadne třetina pozůstalosti kostelu, při němž zůstavitel byl ustanoven, třetina chudým a třetina příbuzným; v druhém případě dostanou chudí jednu třetinu a příbuzní dvě třetiny. Byl-li zůstavitel v prvním případě ustanoven při kostele, jenž má kostely filiální, různým patronům podrobené, pak ona třetina kostelu připadající rozdělí se mezi tyto kostely filiální a třetina chudým připadající mezi jejich ústavy chudinské a to dle počtu duší (dv. dekr. ze dne 27. listopadu 1807, č. 828 sb. z. s.; dv. dekr. ze dne 16. září 1824, č. 2040 sb. z. s.). Tyto předpisy byly § 58 zák. ze dne 7. května 1874 č. 50 ř. z. o vnějších poměrech církve katolické výslovně v platnosti zachovány. Ohledně duchovních vojenských má průchod obecná zákonná posloupnost dědická (nař. dv. voj. úř. ze dne 20. února 1779, F. 132).

2. Duchovenstvo řecko-katolické: Po duchovních těchto nastává obecná posloupnost dědická ze zákona, zůstavili li vdovu neb děti, neb oboje zároveň; jinak má průchod posloupnost pod č. 1. vytčená (dv. dekr. ze dne 27. čna. 1843, č. 712 sb. z. s.).

3. Duchovenstvo evangelické: Tu má rovněž průchod obecná zákonná posloupnost dědická (dv. dek. ze dne 21. září 1797, č. 376 sb. z. s.).

O tom, jak zákonné právo dědické k platnosti jest přivést, viz čl. Dědic, Právo dědické, Odevzdání pozůstalosti.

Postih viz Regres.

Postižné. (Odměna udavačská při celních a důchodkových přestupcích.)

Všeobecnou zásadou zde jest, že se má z udání takových těžiti jen s náležitou opatrností, neboť by jich jinak mohlo býti snadno zneužito ke škodě jiných.

I. Nárok na odměnu mají osoby, které si získaly zvláštních zásluh co do objevování přestupků důchodkových, zadrževše pachatele nebo postihnuvše předmět nebo pomůcky přestupku. Rozdílu nečiní, zda jednaly z povinnosti služební či bez takového služebního závazku (§ 2 nař. min. fin. ze dne 9. července 1896 č. 134 ř. z.).

Při udělování této odměny nezáleží na tom, zda pachatel pro objevenou důchodkovou závalu skutečně propadl pokutě majetkové či trestu vězení, aneb zda peněžitá pokuta jemu pravoplatně uložena skutečně se zapraví. Odměna tato může se povolit dokonce i v té případnosti, když důchodkový trest již zanikl, jen když ještě trvá právo státu, vyměřiti dávku přestupkem zkrácenou (§ 3 cit. nař. ze dne 9. července 1896). Udělení odměny postihačské závisí toliko na té podmínce, že odkrytím přestupku předepsán bude zkrácený prostý poplatek (§ 2 nař. min. fin. ze dne 16. dubna 1897 č. 98 ř. z.). Při posuzování záslužnosti udání závady důchodkové rozhodným jest:

a) zvláštní nebezpečí, jemuž důchody tím neb oním důchodkovým přestupkem vydány byly, ať již co do výše případné dávky, pokud se týká, co do hodnoty předmětu přestupku, nebo co do nebezpečnosti pachatele

nebo co do objemu, tajnosti nebo rafinovanosti podniku poškozujícího důchody státní;

b) zvláštní snaha, námaha nebo osobní nebezpečnost, které spojeno bylo s objevením důchodkové závady (§ 4 cit. nař. ze dne 9. července 1896).

c) Dále na váhu padá, kolik úředních nálezů v kalendářním roce sepsala osoba činící nárok na odměnu, jakož i ta okolnost, jak velké prosté poplatky předepsány byly na základě dotčených nálezů (§ 3 cit. nař. ze dne 16. dubna 1897).

Osoby, k jichž úřední povinnosti přináleží sepsovati úřední nálezy o přestupcích zákonů o kolcích a přímých poplatcích, o dani z obratu cenných papírů a o kolku z hracích karet, pokud přestupky tyto trestají se bez zavedení řízení trestního, mohou býti odměněny za práci a čas vynaložený na sepsování takovýchto úředních nálezů (§ 1 cit. nař. ze dne 16. dubna 1897).

II. Nároku na odměnu nemají:

1. udavači, kteří opomenuli uvést jméno své nebo uvedli místo svého jména jméno nepravé (§ 304 ř. cel. a monop.);

2. odkryla-li nebo oznámila-li přestupek důchodkový osoba povinná k tomu svým úřadem nebo službou (dek. dv. kanc. ze dne 3. března 1836 č. 6996, sb. zák. pol. 64, sv. č. 48).

3. Nároku na odměnu za práci a čas vynaložený na sepsování dotčených nálezů o přestupcích zákonů o kolcích a přímých poplatcích atd. (srv. svrchu ad I. posl. odst.) nemají však finanční konceptní úředníci, jakož i jiní úředníci a zřízenci, kteří konají revisi kolků k příkazu řídicích úřadů finančních (§ 1 cit. nař. ze dne 16. dubna 1897).

4. Každý úředník, zřízenec nebo sluha u úřadu důchodkového, u stráže pohraniční nebo důchodkové, kterému lze přičísti vinu v účastenství nebo vůbec poklesek při spáchání nebo ukrytí přestupku důchodkového, zvláště vyzýval-li ku spáchání přestupku, zajišťoval pachateli pomoc nebo zatajení přestupku nebo jinakým způsobem podněcoval jej ku provedení přestupku nebo ku pokusu jeho.

5. Úředníci nebo zřízenci, kterým svěřeno jest vyhledávání skutkového podkladu přestupku důchodkového nebo vyšetřování obviněného (§ 27 trest. zák. důchod).

Postliminium (jus postliminii).

I. Pojem.

Římské právo stanovilo jus postliminii pro právní poměry válečných zajatců. Vrátili-li se totiž zajatec (captivus) z válečného zajetí, vstupuje následkem juris postliminii samo sebou opětně v dřívější své postavení právní; dřívější caput obživne opětně, dřívější občan jest zase pak otcem rodiny (pater familias) nebo synem (filius familias) té rodiny, ku které dříve náležel, jest opětně vlastníkem, věřitelem, dlužníkem, jako dříve. Zemře-li zajatec v zajetí, umírá jako otrok.

Postliminium v nynějším mezinárodně-právním významu vzalo na se však formy daleko více změněné, a nelze ho již vtěsnati do onoho rámce, do kterého uzavřen byl pojem tento dle práva římského, poněvadž válečné zajetí nedopouští nijakých změn v občanském postavení, a právech, jichž válečný zajatec nabyl v mateřské zemi své, nebo která jemu jako občanu zemi té přísluší. Postliminium jest nyní všeobecným obživením a znovuzřízením právního stavu porušeného mocí válečnou tím, že